

מסורת הש"ס

א) וכו' ס' וכו'...
ב) וכו' ס' וכו'...
ג) וכו' ס' וכו'...
ד) וכו' ס' וכו'...
ה) וכו' ס' וכו'...
ו) וכו' ס' וכו'...
ז) וכו' ס' וכו'...
ח) וכו' ס' וכו'...
ט) וכו' ס' וכו'...
י) וכו' ס' וכו'...

גלוין הש"ס

הנהגות מורה"ב
רנשבורג
א) בתום ד' חמ"ח לחם...
ב) וכו' וכו'...
ג) וכו' וכו'...
ד) וכו' וכו'...
ה) וכו' וכו'...
ו) וכו' וכו'...
ז) וכו' וכו'...
ח) וכו' וכו'...
ט) וכו' וכו'...
י) וכו' וכו'...

מוסף רש"י

רבינו חננאל
וכן מזה של מעשר שני...
וכן אחריו של מעשר...
שני אין יוצאין בהן...
די חובתו. ודין מרא...
עשה של מעשר שני...
פטורה מן החלה רבי...
מאיר, ובתמיס אומרם...
חייבת. ויבא מרבא...
פליגי בהו בני מיליני...
ורבין דלמא לעולם לא...
פליגי, ושני האב דכתיב...
עירוסיתים חיי זימני...
ואמרין מוכריהו ויבני...
בעיקר עשה שלכם שנתיה...
לעולם ממש של חולין...
ולא של מעשר שני, דהא...
מעשר שני אינו שלכם ולא...
חשוב הוא שלמים שהן...
קדשים והחרו לבעלים...
לאכלן בירושלים [א:];...
אלא של הקדש הוא והותר...
לו לאכול בירושלים...
וגאון השלמים שהן קדשים...
ונאכלין לבעלים] אבל...
אחריו אביי דכתיב...
ולקחתם לכם. למעוטי...
שאלו וגזלו הוא דאמת...
ולא למעוטי אחריו של...
מעשר שני. מצה נמי...
לא כתיב מצתכם, ולחם...
לחם מלקח לו יליף. בני...
יש ליה שיהי מוה שיצא...
אדם בחלה של מעשר...
שני בירושלים אליבא דר'...
עקיבא דאמר אדם יוצא...
די חובתו כמעשר שני...
בירושלים, מי אמרין...

כל שעה פרק שני פסחים

לח.

ומזה של מעשר כו' לדברי ר"מ אין אדם יוצא כס. ואפילו לא דריש עוני לשון אגונו ענין מצה שלו ולא של גבוה ולקמן פריך מי כתיב מתחכם: הכי קאמר לימא. מסייעא הא לכל ומלמיה דרב אפי פרי וימני. אבל התם לכס

אמאי אדם יוצא בה ידי חובתו בפסח לדברי חכמי' איוצא בה ידי חובתו בפסח אחריו של מעשר שני לדברי ר' מאיר אין יוצא בו ידי חובתו ביום טוב לדברי חכמים יאדם יוצא בו ידי חובתו ביום טוב מתקף ה' רב פאא בשלמא עיסה דכתיב יולקחתם לכם כולכם משלכם יהא אלא מצה מי כתיב מצתכם אמר רבא ואיתימא רב יימר בר שלמאי אמאי ילחם לחם כתיב הכא ילחם עוני וכתיב התם יהיה באכלכם מלחם הארץ מה להלן משלכם אף כאן משלכם לימא מסייע ליה עיניה של מעשר שני פטורה מן החלה דברי ר"מ וחכמים אומרם חייבת לימא מסייע היינו הך הכי קאמר (ליה) לימא מדפליגי בעיסה בהנך נמי פליגי או דילמא שאני התם דכתיב עירוסיתים עירוסיתים תרי זימני בעי ר' שמעון בן לקיש מהו שיצא אדם ידי חובתו בחלה של מעשר שני בירושלים אליבא דר' יוסי הגלילי לא תיבעי לך השתא בחולין לא נפיק בחלתו מיבעיא כי תיבעי לך אליבא דר' עקיבא בחולין הוא דנפיק דאי מיטמו יש להן היתר במושבות אבל חלה דאי מיטמו לית לה היתר במושבות ולשיריפה אולא לא נפיק או דילמא אמרין הואיל ואילו לא קרא עליה שם ואיטמי אית לה היתר במושבות ונפיק בה השתא נמי נפיק איבא דאמרי הא ודאי לא תיבעי לך דודאי אמרין הואיל כי תיבעי לך חלה הלכות בכסף מעשר שני ואליבא דרבנן לא תיבעי לך כיון דאמרי יפרה היינו מעשר שני תיבעי לך אליבא דר' יהודה דאמר יקבר ירתנן יהלקוח בכסף מעשר שני שנמא רבי ר' יהודה אוכר יקבר מי אמרין הואיל ואי לא לקוח היו והואיל ולא קרא עליה שם ואיטמי יש לו היתר במושבות ונפיק ב' השתא נמי נפיק ביה או דילמא חד הואיל אמרין תרי הואיל לא אמרין אמר רבא מסתברא שם מעשר חר הוא: החלת תורה ורקיקי נזיר וכו': מנה"מ יאמר רבה דאמר קרא ושמרתם

אמאי אדם יוצא בה ידי חובתו בפסח לדברי חכמי' איוצא בה ידי חובתו בפסח אחריו של מעשר שני לדברי ר' מאיר אין יוצא בו ידי חובתו ביום טוב לדברי חכמים יאדם יוצא בו ידי חובתו ביום טוב מתקף ה' רב פאא בשלמא עיסה דכתיב יולקחתם לכם כולכם משלכם יהא אלא מצה מי כתיב מצתכם אמר רבא ואיתימא רב יימר בר שלמאי אמאי ילחם לחם כתיב הכא ילחם עוני וכתיב התם יהיה באכלכם מלחם הארץ מה להלן משלכם אף כאן משלכם לימא מסייע ליה עיניה של מעשר שני פטורה מן החלה דברי ר"מ וחכמים אומרם חייבת לימא מסייע היינו הך הכי קאמר (ליה) לימא מדפליגי בעיסה בהנך נמי פליגי או דילמא שאני התם דכתיב עירוסיתים עירוסיתים תרי זימני בעי ר' שמעון בן לקיש מהו שיצא אדם ידי חובתו בחלה של מעשר שני בירושלים אליבא דר' יוסי הגלילי לא תיבעי לך השתא בחולין לא נפיק בחלתו מיבעיא כי תיבעי לך אליבא דר' עקיבא בחולין הוא דנפיק דאי מיטמו יש להן היתר במושבות אבל חלה דאי מיטמו לית לה היתר במושבות ולשיריפה אולא לא נפיק או דילמא אמרין הואיל ואילו לא קרא עליה שם ואיטמי אית לה היתר במושבות ונפיק בה השתא נמי נפיק איבא דאמרי הא ודאי לא תיבעי לך דודאי אמרין הואיל כי תיבעי לך חלה הלכות בכסף מעשר שני ואליבא דרבנן לא תיבעי לך כיון דאמרי יפרה היינו מעשר שני תיבעי לך אליבא דר' יהודה דאמר יקבר ירתנן יהלקוח בכסף מעשר שני שנמא רבי ר' יהודה אוכר יקבר מי אמרין הואיל ואי לא לקוח היו והואיל ולא קרא עליה שם ואיטמי יש לו היתר במושבות ונפיק ב' השתא נמי נפיק ביה או דילמא חד הואיל אמרין תרי הואיל לא אמרין אמר רבא מסתברא שם מעשר חר הוא: החלת תורה ורקיקי נזיר וכו': מנה"מ יאמר רבה דאמר קרא ושמרתם

עין משפט
גר מצוה
קנא א מ"י פ"ו מהל'
מלה הלכה ט:
קנב ב מ"י פ"ח מהל'
ל"ג הלכה ט:
קנב ג מ"י פ"ו מהל'
מלה הל' ט טושיע
א"ח ט"י מ"ז פ"ח ד:
קנב ד מ"י פ"ו מהל'
מעשה שני הל' ט
ט:
קנב ה ו מ"י פ"ו מהל'
מלה הלכה ט:

תורה אור השלם

1. ראשית ערשתכם
חלה תרישו תרומת
תרומת עון מן תרישו
אתה במדבר טו כ
ולקחתם לכם ביום
הראשון פרי עץ הדר
כפת תקרים וענף עץ
עבת וערבי חלד
ושמרתם לפני יי
אלהיכם שבעת ימים
ויקרא כג ט
2. רבינו חננאל
דאמרין הואיל וכו' לא
נטמא נפיק בה כי נטמא
נמי נפיק בה, דאמרין
הואיל, כי חובתו לך בחלת
לקוח, כלומר קנה חטים
מכסף מעשר שני ועשה
מון עשה והוציא חלה,
ואליבא דרבנן דאמרי
לקוח שנטמא יפרה לא
תיבעי לך דבדאי נפיק
היינו מעשר, כי חובתו לך
אליבא דר' יהודה דאמר
יקבר, דחנן במעשר שני
פ' שליש לקוח בכסף
מעשר שני שנטמא יפרה,
ר' יהודה אומר יקבר, מאי
פ' אמרין הואיל ואילו
(לא) היה לקוח, והואיל
ולא היה קורא עליון שם
חלה הוה נפיק בחולין
דמעשר שני, השתא נמי
נפיק דאמרין הואיל,
דלמא חד הואיל אמרין
תרי הואיל לא אמרין,
אמר רבא שמטברא שני
מעשר, כלומר כיון שאומר
הואיל במעשר לא שוא
חד ולא שוא חר, ופוגצי
דשמעון סלקא דאין קורי
לחם אלא האפרי מתור,
אבל מעשה אילפס פטור
מן החלה, ואין מברכין
עליהן המצויא לחם, ואין
אדם יוצא בהן ידי חובתו
בפסח, ואשכחן בתלמוד
אין ישראל בחלה אמר
ר' יוחנן ובלבד מעשה
אילפס על ידי משקין
[פ'] שנחמטל במשקין
ולא במים], דהא דאמאי
יוצאין במשקין מעשו
על ידי האור, מוקים לה
ירש לקיש בשאר מילך
עליהם מן החד, ובהואו
מילך תחתיה, הריחם
ובסוף הדבוקי שלא על
ידי משקה לחם קרי ליה,
ירושלמי בחלת חלה, ר'
שמאל בר חנמן שמע

דברים טו ג
4. והיה באכלכם מלחם
הארץ תרישו תרומת
לקי' במדבר טו ט

רבינו חננאל

וכן מזה של מעשר שני...
וכן אחריו של מעשר...
שני אין יוצאין בהן...
די חובתו. ודין מרא...
עשה של מעשר שני...
פטורה מן החלה רבי...
מאיר, ובתמיס אומרם...
חייבת. ויבא מרבא...
פליגי בהו בני מיליני...
ורבין דלמא לעולם לא...
פליגי, ושני האב דכתיב...
עירוסיתים חיי זימני...
ואמרין מוכריהו ויבני...
בעיקר עשה שלכם שנתיה...
לעולם ממש של חולין...
ולא של מעשר שני, דהא...
מעשר שני אינו שלכם ולא...
חשוב הוא שלמים שהן...
קדשים והחרו לבעלים...
לאכלן בירושלים [א:];...
אלא של הקדש הוא והותר...
לו לאכול בירושלים...
וגאון השלמים שהן קדשים...
ונאכלין לבעלים] אבל...
אחריו אביי דכתיב...
ולקחתם לכם. למעוטי...
שאלו וגזלו הוא דאמת...
ולא למעוטי אחריו של...
מעשר שני. מצה נמי...
לא כתיב מצתכם, ולחם...
לחם מלקח לו יליף. בני...
יש ליה שיהי מוה שיצא...
אדם בחלה של מעשר...
שני בירושלים אליבא דר'...
עקיבא דאמר אדם יוצא...
די חובתו כמעשר שני...
בירושלים, מי אמרין...

וחננים דף טז. פריך ולא מליני שטפל תמור מן העיקר והרי מעשר הוא נפדה ולקוח אינו נפדה דתנן הלכות שנטמא יפרה נטמא אין לא הוי טפל תמור מן העיקר "אלמלא לקוח לרבנן נמי אינו נפדה טעור ברחוק מקום ומיזן ר"י דהתם מיירי מדרבנן:
חלות תורה ורקיקי נזיר. נראה לר"י כפ"ה דמיירי שלא משה עליהם הוצא ולא הוקדשו דאי הוקדשו מילקוח שטפל בשוק יוצאין בהן משמע דכלל הוקדשו מיירי וה"פ מצה המשמרת לשם מצה יראה זו שמשמרת לשם מצה כשיקדישנה וכן שאין נאכלין אלא לעוה אחד אקרא (משמשמרת) סמך דבעינן שתהא שפירת לשם צענה וזה דפריך ומיפוק ליה שאין נאכלין באמנות שפירת נאכלין בכל מושבות וה"פ שאין נעשה לחלוכל בכל מושבותים וקשה לרשב"א דבריש אחוזה מקומן

לחון כלתון מן הרין קרא. ויש חטה שורה ושעורה נסמן וכוספת נבולתו. חטה כמשיעה, שורה זו שביבל שועל, ולמה נקרא שמה שורה שהיא עשויה כסורה, ושעורה כמשיעה, נסמן זה השיפון, וכוספת אלו כוסטין, נבולתו עד כאן נבולתו של לחם, וכי למדין מרבירי קבלה אמר ר' סימן מוכתב ויסרו למשפט אלהיו ורזנו, כמי שהוא של דבר תורה. חלות תורה ורקיקי נזיר עשאו לעצמן אין יוצא בהן, מנא לן אמר (רבא) (רבא)